

Kraków, 17 lutego 2025 r.

Prof. dr hab. Olga Popowicz
Akademia Muzyczna
im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Recenzja

**rozprawy doktorskiej w postępowaniu doktorskim w dziedzinie sztuki,
w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne**

Pani mgr Xu Ying

**Temat: Miłość i śmierć jako dwa bieguny osnowy kobiecych postaci oper
Pucciniego na wybranych przykładach – Liù, Mimì, Tosca, Suor Angelica, Madame
Butterfly**

Praca napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Roberta Cieśli.

Podstawa prawna recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) powierzyła piszącemu te słowa funkcję recenzenta rozprawy doktorskiej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Pani Xu Ying.

Recenzja powstała na podstawie:

- przesłanej dokumentacji, która stanowi dzieło artystyczne z opisem w języku polskim
- pisma sporządzonego przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej prof. dr hab. Roberta Cieślę

Recenzja

Temat pracy brzmi: Miłość i śmierć jako dwa bieguny osnowy kobiecych postaci oper Pucciniego na wybranych przykładach – Liù, Mimì, Tosca, Suor Angelica, Madame Butterfly

Promotorem rozprawy doktorskiej jest prof. dr hab. Robert Cieśla, Autorką mgr Xu Ying (sopran).

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską Pani Xu Ying, jako recenzent, chciałabym podzielić się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi jej treści. Konstrukcja pracy jest prawidłowa i zawiera: streszczenie w języku polskim i angielskim oraz siedem rozdziałów.

Pierwszy rozdział, którym jest *Wprowadzenie*, informuje o przyczynach wyboru tematu, jak również wyjaśnia jego znaczenie. Autorka stara się także przedstawić aktualny stan badań w Chinach i poza ich granicami, dotyczący powyższej tematyki i poruszanego kontekstu. Następnie omawia metody badawcze zastosowane w pracy.

Drugi rozdział Doktorantka poświęca sylwetce kompozytora – jego biografii i charakterystyce stylu twórczego, zwracając uwagę na elementy narodowe oraz eklektyzm. Przedstawia dorobek operowy G. Pucciniego, podkreślając integrację cech opery tradycyjnej z elementami nowatorskimi.

W trzecim rozdziale Pani Xu Ying porusza problematykę postaci kobiecych w twórczości G. Pucciniego, omawia ich kreacje wizerunkowe oraz charakterystykę. Bada świadomość, bogactwo emocjonalne oraz perspektywę społeczną bohaterek w muzyce operowej od okresu baroku do współczesności, szczególną uwagę poświęcając postaciom dzieł G. Pucciniego (w podrozdziale 3.2. *Kreacje wizerunkowe głównych bohaterek w twórczości Pucciniego*).

Kolejne, najbardziej obszerne rozdziały – 4., 5. i 6., zostały poświęcone rolom kobiecym w pięciu operach kompozytora: *Turandot*, *La Bohème*, *Madama Butterfly*, *Tosca* oraz *Suor Angelica*. Autorka omawia kolejno postaci Liù, Mimì, Cio-Cio-San, Tosci i Angelici. Przedstawia treść fabuły kolejnych dzieł, zamieszczając tabele relacji głównych bohaterów, co pozwala uchwycić zarys kontekstów personalnych. Pisz również o koncepcji dzieła z punktu widzenia ról kobiecych. Odrębne obszerne podrozdziały poświęca interpretacji wizerunków Liù, Mimì, Cio-Cio-San, Tosci i Angelici, z omówieniem poszczególnych arii. Wartościowym elementem pracy są analizy muzyczne badające relację tekstowo-muzyczną w oparciu o liczne przykłady nutowe, opatrzone fachowymi

komentarzami, co przekłada się na wnioski dotyczące płaszczyzny wykonawczej. Doktorantka, poprzez wieloaspektową eksplorację, uwidacznia kontekst miłości i śmierci jako dwóch biegunów osnowy postaci kobiecych w wybranych operach G. Pucciniego, co podsumowuje w rozdziale 7. *Wnioski i perspektywy*.

Bibliografia zawiera 65 pozycji, w tym 32 autorów chińskich, spełniając warunki pod względem ilościowym.

Jako recenzent chciałabym zwrócić uwagę na pewne niedoskonałości tekstowe w postaci kolokwializmów, np. „...wspierać wokół Mimì...” (str. 71), czy w zakresie gramatyki i stylistyki. Dotyczy to również sporadycznie nomenklatury muzycznej – w analizach muzycznych Autorka zapisuje wszystkie nazwy dźwięków dużymi literami, stwarzając sugestię, że brzmią one w oktawie wielkiej, co nie jest zgodne z rzeczywistością.

Omawiana rozprawa doktorska świadczy o fascynacji Pani Xu Ying omawianym repertuarem. Jej treść w sposób kompleksowy przedstawia problem miłości i śmierci na przykładach kobiecych partii w operach G. Pucciniego: *Turandot*, *La Bohème*, *Madama Butterfly*, *Tosca* oraz *Suor Angelica*, udostępniając wiedzę historyczną i teoretyczną. Odrębną wartością są propozycje techniczne i interpretacyjne, które mogą posłużyć zarówno zainteresowanym badaczom, jak i wykonawcom. Dysertacja stanowi cenną bazę do dalszych badań w zakresie poruszanej tematyki, co sugeruje również Autorka. Nieliczne uchybienia terminologiczne, edytorskie, stylistyczne czy gramatyczne nie wpływają na wartość merytoryczną pracy. Mam wiele uznania dla zaangażowania, z jakim Pani Xu Ying podeszła do podjętego tematu.

Spostrzeżenia dotyczące załączonego dzieła artystycznego

Dzieło artystyczne składa się z dziewięciu utworów Giacomo Puccinniego:

1. Aria *Liù Signore ascolta* z opery *Turandot*
2. Aria *Liù Tu, che di gel sei cinta* z opery *Turandot*
3. Aria *Mimi Si mi chiamano Mimi* z opery *La Bohème*
4. Aria *Mimi Donde lieta* z opery *La Bohème*
5. Duet *Sono andati fingevo di dormire* z opery *La Bohème*
6. Aria *Ciò-Ciò-San Un bel di vedremo* z opery *Madama Butterfly*
7. Duet *Mario, Mario, Mario* z opery *Tosca*
8. Aria *Tosca Vissi d'arte, vissi d'amore* z opery *Tosca*
9. Aria *Angelici Senza mamma* z opery *Suor Angelica*

Na nagraniu Pani Xu Ying towarzyszą pianistka dr Yan Rong oraz tenor Jintang Iuo.

Repertuar przedstawiony na płycie CD należy do wymagających pod względem technicznym i interpretacyjnym. Przeznaczony jest dla elastycznego sopranu lirycznego, jakim dysponuje Pani Xu Ying, wykonując z wielką swobodą wybrane utwory. Śpiewaczka wzbogaca zarejestrowany repertuar indywidualnymi walorami głosu – miękkością i aksamitną barwą. Dzięki sprawności technicznej potrafi bezproblemowo realizować długie frazy, interpretując z odpowiednim ładunkiem emocjonalnym zarówno dramatyczne, jak i liryczne fragmenty poszczególnych kompozycji. Głos charakteryzuje się wyrównaną barwą w różnych rejestrach, co jest dużym walorem wykonawczym. Na szczególną uwagę zasługują soczyście brzmiące górne dźwięki w dynamice *forte*. Głos równie atrakcyjnie brzmi w subtelnym *piano*.

Nasycone brzmienie i przemyślana interpretacja jest wynikiem wnikliwej analizy pozwalającej Pani Xu Ying na wykreowanie niezwykle wartościowego wykonania muzyki operowej Giacomo Puccinniego. Zarejestrowane dzieło muzyczne jest ilustracją indywidualnej osobowości artystycznej Doktorantki.

Pianistka dr Yan Rong oraz tenor Jintang Iuo, którzy towarzyszą na nagraniu Doktorantce, w znaczący sposób swoim poziomem mu wzbogacają zarejestrowany repertuar.

Po wysłuchaniu i przeanalizowaniu dzieła artystycznego chciałam podkreślić, że utwory, które stały się podstawą rozprawy doktorskiej, zostały wykonane w sposób niezwykle interesujący, z zachowaniem odpowiedniej stylistyki i tradycji wykonawczych. Pani Xu Ying brzmi bardzo kreatywnie, prezentując wyszukaną osobistą interpretację, ubarwioną wyjątkowo bogatym brzmieniem głosu, wywołując u słuchacza głębokie przeżycia artystyczne.

Praca doktorska spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Pracę oceniam pozytywnie i przyjmuję.

Recenzent

Prof. dr hab. Olga Popowicz

